

Список використаних джерел:

1. Саблук П. Т. Розвиток земельних відносин в Україні : монографія / П. Т. Саблук. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2006. – 396 с.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.

Лутак Ф.А.

студент,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

СУТНІСТЬ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Туризм є однією з провідних та найбільше прогресуючих галузей економіки, і не дарма за швидкі темпи розвитку він визнаний економічним феноменом сторіччя. У багатьох країнах туризм відіграє значну роль у формуванні валового внутрішнього продукту, виступає своєрідним стабілізатором соціально-економічного розвитку, робить величезний вплив на такі галузі економіки, як транспорт, будівництво, виробництво товарів народного споживання, сприяє забезпеченню зайнятості населення, створенню додаткових робочих місць, тощо.

Задля забезпечення ефективної підприємницької діяльності та стабільності ринку в умовах конкуренції, необхідна відповідна аналітична робота в усіх сферах діяльності підприємства з метою оцінки слабких місць і недоліків та з'ясування причинно-наслідкових зв'язків економічних показників, виявлення винних та дольової участі партнерів в одержаних результатах. Тільки ті підприємства, які володіють досконалою системою аналітичних досліджень, можуть уникнути необгрунтованого ризику у прийнятті господарських рішень, швидко адаптуватися до зміни ринкового середовища.

Змістом аналізу господарської діяльності є комплексне дослідження процесів основної діяльності підприємств та їх структурних підрозділів, визначення причинно-наслідкових зв'язків і тенденцій розвитку з метою обгрунтування управлінських рішень та оцінки їх ефективності [1, с. 13].

Савицька Є.В., дає таке визначення поняттю «економічний аналіз господарської діяльності – це важливий елемент у системі управління виробництвом, дійовий засіб виявлення внутрішньо господарських резервів, основа розробки науково обгрунтованих планів-прогнозів та управлінських рішень і контролю за виконанням їх з метою підвищення ефективності функціонування підприємства» [2, с. 14].

Об'єктивна оцінка ефективності виробничо-фінансової діяльності й стабільності ринкового становища також характерна для аналізу господарської діяльності підприємства. Конкурентоспроможність та прибутковість є основними критеріями оцінки виробничо-господарської діяльності кожного підприємства і його підрозділів. Ще однією вкрай

важливою рисою аналізу господарської діяльності підприємства є діагностика і пошук резервів та можливостей їх мобілізації в поточному і перспективному періодах.

Основна діяльність підприємства та її економічні результати виступають об'єктом економічного аналізу. Під поняттям основна діяльність слід розуміти операції, які пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

Причинно-наслідкові зв'язки економічних процесів діяльності підприємств є предметом аналізу господарської діяльності. Тільки вивчивши їх з різних сторін діяльності, можна визначити, як зміняться фінансові результати основної діяльності за рахунок того чи іншого фактора, провести обґрунтування будь-якого управлінського рішення.

Завдання аналізу господарської діяльності визначаються його змістом та предметом. До них відносять:

- вивчення характеру дії економічних законів, установлення закономірностей і тенденцій економічних явищ і процесів у конкретних умовах підприємства;
- наукове обґрунтування поточних і перспективних планів;
- моніторинг виконання планів і управлінських рішень;
- визначення економічної ефективності використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів;
- оцінка фінансових результатів діяльності підприємства;
- виявлення та вимірювання внутрішніх резервів;
- розробка заходів по використанню виявлених резервів [3].

Для забезпечення доцільності проведення аналізу господарської діяльності слід користуватися наступними принципами:

– Комплексність – охоплення всіх структурних підрозділів і всіх сторін діяльності та всебічне вивчення причинних залежностей в економіці підприємства.

– Об'єктивність – базується на достовірній, перевіреній інформації, що реально відображає об'єктивну дійсність, а висновки повинні обґрунтовуватися точними аналітичними розрахунками.

– Дієвість – можливість активно впливати на процеси виробництва та їх результати, вчасно інформувати керівництво підприємства про виявлені недоліки, прорахунки й упущення в роботі.

– Оперативність – вміння швидко і чітко проводити аналіз, приймати управлінські рішення і втілювати їх у життя підприємства.

– Демократизм – допускає участь у проведенні аналізу широкого кола працівників підприємства і забезпечує повніше виявлення передового досвіду та використання наявних внутрігосподарських резервів.

– Державний підхід – оцінка певних проявів економічного життя здійснюється з урахуванням державної економічної, соціальної, екологічної, міжнародної політики та чинного законодавства.

– Науковість – базування на положеннях діалектичної теорії пізнання, враховує вимоги економічних законів розвитку виробництва, використовує досягнення НТП і передового досвіду, новітні методи економічних досліджень.

– Забезпечення системного підходу – кожний об’єкт, що вивчається, розглядають як складну динамічну систему, елементи якої певним способом пов’язані між собою та із зовнішнім середовищем [4].

Отже, економічний аналіз господарської діяльності є основою розробки науково обґрунтованих управлінських рішень та інструментом контролю за їх виконанням, а також важливим елементом в системі управління підприємством. Неодмінною умовою для стабільної роботи підприємства є розвиток економічного аналізу, який дає змогу передбачити фінансово-господарську ситуацію в умовах невизначеності для досягнення кінцевої мети – отримання максимального прибутку та забезпечення стійкого насичення ринку конкурентоспроможною продукцією

Варто відзначити що аналіз виробничо-господарської діяльності є одним з найважливіших елементів контролю у туристичному підприємстві.

Для аналізу діяльності туристичного підприємства використовують показники, що виражені як в абсолютних величинах (визначають рівень певної категорії), так і у відносних (показують формування певної категорії щодо іншої). Фінансові показники – є найбільш розповсюдженими показники аналізу господарської діяльності, які умовно можна поділити на групи:

- показники ліквідності;
- показники заборгованості;
- показники ділової активності;
- показники рентабельності (прибутковості).

Показники ліквідності вказують на здатність погасити всі свої зобов’язання за поточною заборгованістю.

Показники заборгованості, на противагу аналізу ліквідності, орієнтовані на оцінку довготермінової платоспроможності підприємства.

Показники ділової активності дають змогу оцінити використання наявних засобів виробництва, тобто матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. У туристичних підприємствах особливу роль у цій групі відіграють показники продуктивності праці та показники оборотності засобів. Збільшення періоду обороту засобів свідчить про збільшення вартості виробничо-технічного потенціалу.

Показники рентабельності обчислюються як відношення отриманого прибутку до витрат або до обсягу реалізованої продукції. Високі показники рентабельності заохочують до подальшого інвестування і тим самим стимулюють розвиток підприємства [5].

З вище викладеного можна зробити висновки що, конкуренція на туристичному ринку вимагає використання найбільш ефективних методів управління підприємствами туристської сфери. Вибір методів для кожного окремого підприємства повинен базуватися на результатах детально проведеного аналізу діяльності підприємств туризму, що дозволяє об’єктивно

оцінити результати діяльності підприємства в цілому та його структурних підрозділів зокрема, формувати основу його фінансової політики й ефективного менеджменту, а також виявити вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на основні показники діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Аналіз господарської діяльності [текст] : навчальний посібник за заг. ред. І. В. Сіменко, Т. Д. Косової – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 384 с.
2. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [навч. посіб.] / Г. В. Савицька; 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 668 с
3. Отенко В. І. Теорія економічного аналізу: Навчальний посібник / Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азаренков Г. Ф. – Х: ВД «ШЖЕК», 2015. – 344 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/82702/ekonomika/teoriya_ekonomichnogo_analizu
4. Аналіз господарської діяльності. Методичні вказівки у формулах та таблицях. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/439/1>
5. Кудла Н. Є. Менеджмент туристичного підприємства: підручник / Н. Є. Кудла. – К. : Знання, 2012. – 343 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1031020843737/turizm/analiz_gospodarskoyi_diyalnosti_turistichnogo_pidpriyemstva

Омельченко М. М.

студентка,

Науковий керівник: Сарбаш Л. Д.

кандидат економічних наук, доцент,

Індустріальний інститут

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Проблеми адаптації підприємств до мінливих умов середовища є дуже актуальною в сучасний період. На сьогодні зовнішнє та внутрішнє середовище є нестабільним, відповідно виникає проблема вдосконалення механізму адаптації підприємства до змін в цьому середовищі. Таким чином, адаптація є об'єктивною необхідністю для успішного функціонування підприємства в ринкових умовах.

Проблеми організації виробництва підприємств та її адаптація до мінливих умов середовища розглядалися в працях багатьох видатних вчених, таких як, В. Б. Іванов, Ж. Крисько, І. В. Круглов, Н. Г. Метеленко та багатьох інших сучасних вчених, кандидатів економічних наук, доцентів, професорів, та здобувачів: Хімченко А. М., Корінев В. Л., Ащанулов В. В., Сафарова Р. В. У своїх працях вони досліджують особливості організації виробництва промислових підприємств. Проте, незважаючи на значний доробок науковців, далеко не всі аспекти функціонування підприємств в сучасних мінливих умовах було досліджено, що дає підстави для подальших наукових пошуків у даній сфері.